

הַלְבוֹת שְׁבָנִים פָּרָק ג

א. כּוֹתֵל חָצֵר הַמְבָדִיל בֵּין שְׁנֵי שְׂתָפִין שְׁנֶפֶל יֵשׁ לְכָל אֶחָד מִשְׁנֵיהֶם לְכֹף אֶת חֲבֵרוֹ לְבָנוֹתוֹ עַד גְּבוֹה אַרְבַּע אַמּוֹת, כְּדֵי שְׁלֹא יֵרָאוּ זֶה אֶת זֶה; אֲבָל יֵתֵר עַל אַרְבַּע אַמּוֹת, אֵין מְחִיבִין אוֹתוֹ.

ב. רָצָה הָאֶחָד וְהַגְבִּיהַ הַכּוֹתֵל יֵתֵר עַל אַרְבַּע אַמּוֹת אִם בָּא חֲבֵרוֹ וּבָנָה כּוֹתֵל אַחֵר גְּבוֹה כְּנֶגֶד הַכּוֹתֵל שְׂבִינִיהֶן, מְחִיבִין אוֹתוֹ לִתֵּן חֲלָקוֹ בַּגְּבוֹה שְׁכַנְגָד כּוֹתֵלוֹ.

ג. כִּיצַד: בָּנָה הָאֶחָד כּוֹתֵל שְׂבִינִיהֶן, וְהַגְבִּיהוּ עָשָׂר אַמּוֹת, וּבָא חֲבֵרוֹ וּבָנָה כּוֹתֵל אֶחָד כְּנֶגֶדוֹ אוֹ בְּצִדוֹ לַעֲשׂוֹת לוֹ בֵּית, וְהַגְבִּיהַ הַכּוֹתֵל הָאֶחָד שֵׁשׁ אַמּוֹת מְחִיבִין אוֹתוֹ לִתֵּן חֲלָקוֹ בְּשְׁתֵּי הָאַמּוֹת שֶׁהוֹסִיף עַל הָאַרְבַּע: שֶׁהָרִי נִרְאָה מִמַּעֲשָׂיו שֶׁהוּא רוֹצֵה בָּהֶן.

ד. וְכֵן אִם חָקַק בְּרֹאשׁ הַכּוֹתֵל שְׂבִינִיהֶן מְקוֹם לְהַנִּיחַ בוֹ הַקּוּרוֹת, אוֹ שְׂבָנָה עָלָיו קוּרָה גְדוֹלָה שֶׁהַקּוּרוֹת נִשְׁעָנִין עָלֶיהָ מְחִיבִין אוֹתוֹ לִתֵּן חֲלָקוֹ בְּשֵׁשׁ הָאַמּוֹת כָּלֵן שֶׁהוֹסִיף חֲבֵרוֹ עַל הָאַרְבַּע, אֵף עַל פִּי שְׁלֹא בָנָה כְּנֶגֶד כָּל הַכּוֹתֵל: שֶׁהָרִי גָלָה דַּעְתּוֹ שֶׁהוּא רוֹצֵה בְּכָל הַגְּבוֹה הַזֶּה.

ה. אֶחָד מִן הַשְׂתָּפִין שְׂבָנָה הַכּוֹתֵל הַמְבָדִיל בֵּינוֹ וּבֵין חֲבֵרוֹ עַד אַרְבַּע אַמּוֹת, וְתָבַע חֲבֵרוֹ לִתֵּן חֲלָקוֹ בַּהּוֹצָאָה, וְאָמַר נִתְּנִי חֲלָקִי הָרִי זֶה בְּחֻזְקַת שְׁנָתָן, וְנִשְׁבַּע הַסֵּת שְׁנָתָן וְנִפְטָר: עַד שְׁיָבִיא הַתּוֹבֵעַ רְאִיָּה שְׁלֹא נָתַן.

ו. אֲבָל אִם בָּא לְתַבַּע אוֹתוֹ לִתֵּן חֲלָקוֹ בַּהּוֹצָאת שְׂאֵר הַגְּבוֹה שֶׁהוֹסִיף עַל אַרְבַּע אַמּוֹת, מִפְּנֵי שֶׁסָּמַךְ לוֹ אוֹ כְּנֶגְדּוֹ, וְאָמַר נִתְּנִי אֵינוֹ נֶאֱמָן, אֲלֹא חֲבֵרוֹ נִשְׁבַּע בְּנִקְיֻטַּת חֶפֶץ שְׁלֹא נָתַן לוֹ, וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ, כְּדִין כָּל הַנִּשְׁבָּעִין וְנוֹטֵלִין: עַד שְׁיָבִיא רְאִיָּה זֶה שְׁנָתָן לוֹ.

ז. מִי שֶׁהִיתָה לוֹ חֲרָבָה בֵּין חֲרָבוֹת חֲבֵרוֹ, וְעָמַד חֲבֵרוֹ וְגָדַר רוּחַ רֵאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה וּשְׁלִישִׁית, עַד שֶׁנִּמְצְאָה חֲרָבָה זוֹ מִקְּפַת גָּדַר מְשֻׁלוֹשׁ רוּחוֹתֶיהָ אֵין מְחִיבִין אוֹתוֹ לִתֵּן מִן הַהוֹצָאָה כְּלוּם, שֶׁהָרִי לֹא הוֹעִיל לוֹ וְהָרִי חֲרָבָתוֹ פְּתוּחָה לְרִשּׁוֹת הָרָבִים כְּשֶׁהִיתָה.

ח. לְפִיכֹן אִם גָּדַר לוֹ רוּחַ רְבִיעִית, עַד שֶׁנִּמְצְאָה חֲרָבָתוֹ מִקְּפַת גָּדַר מְגֻלְגָּלִין עָלָיו אֶת הַכָּל, וְנוֹתֵן חֲצִי הַהוֹצָאָה שֶׁהוֹצִיא זֶה בְּאַרְבַּע הָרוּחוֹת עַד אַרְבַּע אַמּוֹת: וּבִלְבָד, שִׁיְהִיָּה מְקוֹם הַכּוֹתֵל שְׁלִשְׁנֵיהֶם. אֲבָל אִם הָיָה הַכּוֹתֵל שְׁלֹזָה שְׂבָנָה, וּבְחֲלָקוֹ בָּנָה יִרְאָה לִי שְׂאִין מְגֻלְגָּלִין עָלָיו אֲלֹא דָבָר מוֹעֵט כְּמוֹ שְׂיָרָאוּ הַדִּינִין, שֶׁהָרִי אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בַּכּוֹתֵלִים.

ט. וְכֵן אִם הִנָּקַף עֲצָמוֹ, הוּא שֶׁגָּדַר רוּחַ רְבִיעִית הָרִי גָלָה דַּעְתּוֹ; וְנוֹתֵן חֲצִי הַהוֹצָאָה שְׁלֻשׁ רוּחוֹת, אִם הָיוּ הַכּוֹתֵלִים שְׁלִשְׁנֵיהֶם. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצָא בְּזֶה.

י. שְׁנֵי בָתִּים זֶה בְּצִד זֶה, וְהָיוּ גִבִּיהֶן עֲשׂוּיִין לְדִירָה, אֲפֹלוּ הָיוּ בְּשְׁנֵי צְדֵי רִשּׁוֹת הָרָבִים זֶה עוֹשֶׂה מַעֲקָה לַחֲצִי גִגּוֹ שֶׁהוּא דָר בּוֹ, וְזֶה עוֹשֶׂה מַעֲקָה לַחֲצִי גִגּוֹ שֶׁהוּא דָר בּוֹ: זֶה שְׁלֹא כְּנֶגֶד זֶה וּמַעֲדִיף, כְּדֵי שְׁלֹא יֵרָאוּ זֶה אֶת זֶה. וְאֵף עַל פִּי שְׂבָנֵי רִשּׁוֹת הָרָבִים רוֹאִין אוֹתָן, יָכוֹל כָּל אֶחָד מֵהֶן לֹאמַר לַחֲבֵרוֹ, אֵלּוּ אֵין רוֹאִין אוֹתִי אֲלֹא בַּיּוֹם בַּעַת שֶׁאֶעֱמַד עַל גִּבִּי, וְאַתָּה רוֹאָה אוֹתִי תָמִיד.

יא. גג הסמוך לחצר חברו, עושה לו מעקה גבוה ארבע אמות. אבל בין גג לגג משאר הגגין, אינו זקוק לארבע אמות, שאין בני אדם דרין בגגות, לפיכך אין בגגות הזק ראייה; אבל צריך לעשות מחצה בין שני הגגין גבוהה עשרה טפחים, כדי שיתפס אותו כגנב אם נכנס לרשותו.

יב. שתי חצרות זו למעלה מזו, לא יאמר העליון הריני בונה מפנגדי ועולה; אלא בונים שניהם מלמטה ועולה, ובונה העליון לבדו מפנגדו ולמעלה. ואם היתה חצרו למעלה מגגו שלחברו, אין העליון זקוק לתחתון כלל.

יג. מי שהיה כותלו סמוך לגגת חברו, ונפל כופין אותו לפנות אבניו. אמר לו הגיעוד, והרי הן שלך אין שומעין לו. ואם רצה בהן בעל הגגת, ואמר לו הין אם פנה אותם קנה, ואינו יכול לחזור בו; ואפלו אמר לו הא לך יציאותיך, ואטל אבני אין שומעין לו. אבל אם לא פנה לא קנה, שלא אמר לו אלא לדחותו.

יד. חמש גנות המספקות מים ממעין אחד, ונתקלקל המעין כלן מתקנות עם העליונה. נמצאת התחתונה מתקנת עם כלן, ומתקנת לעצמה; והראשונה אינה מתקנת עם השנייה, ולא משנייה ולמטה.

טו. וכן חמש חצרות ששופכות מים לביב אחד, ונתקלקל הביב כלן מתקנות עם התחתונה. נמצאת העליונה מתקנת עם כלן, ומתקנת לעצמה; והתחתונה אינה מתקנת עם השנייה לה, ולא משנייה ולמעלה.

טז. בני הנָהָר משקין על הסדר: רצה אחד מהן לסכר כדי שיחזיר לו המים וישקה תחלה, ואחר כך יפתח, ואחר רוצה להשקות תחלה כל המתגבר זכה. ובור הקרוב לאמה מתמלא ראשון, מפני דרכי שלום.